

**VYSOKÁ ŠKOLA:****MASARYKOVA UNIVERZITA****Rozvojový projekt na rok 2010****Formulář pro závěrečnou zprávu**

<b>Program:</b>	6. program na podporu dalšího vzdělávání
<b>Podprogram:</b>	a) podprogram na podporu rozvoje všech forem vzdělávání seniorů na vysokých školách

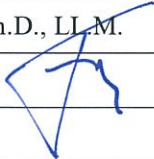

**Název projektu:**

Rozvoj aktivizujících rolí Univerzity třetího věku na Masarykově univerzitě

<b>Období řešení projektu:</b>	<b>Od: 1.1.2010</b>	<b>Do: 31.12.2010</b>	
<b>Dotace (v tis. Kč)</b>	<b>Celkem:</b>	<b>Z toho běžné finanční prostředky:</b>	<b>Z toho kapitálové finanční prostředky:</b>
Požadavek	1856	1856	0
Čerpáno	1856	1856	0

**ZÁKLADNÍ INFORMACE**

	<b>Hlavní řešitel</b>	<b>Kontaktní osoba</b>
<b>Jméno:</b>	Ing. Barbora Hašková	Mgr. Petr Adamec
<b>Podpis:</b>		
<b>Fakulta/Součást</b>	Rektorát Masarykovy univerzity	Rektorát Masarykovy univerzity
<b>Adresa/Web:</b>	Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno	Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno
<b>Telefon:</b>	549 49 4336	549 49 4088
<b>E-mail:</b>	haskova@rect.muni.cz	adamec@rect.muni.cz

<b>Jméno rektora:</b>	prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M.
<b>Podpis:</b>	
<b>Datum:</b>	27 -01- 2011
<b>Razítko školy:</b>	

## ZPRÁVA O PRŮBĚHU ŘEŠENÍ PROJEKTU

<b>Cíle projektu</b>	Uved'te předem stanovené cíle a u každého z nich uveďte, do jaké míry byl splněn, případně důvod, proč splněn nebyl.
----------------------	--

### **1. Inovace forem a metod při organizaci kurzů Univerzity třetího věku na MU**

**Cíl byl splněn.** V rámci projektu je průběžně nabídka vzdělávacích aktivit doplňována a přizpůsobována. Realizátoři U3V usilují o to, aby věcná náplň její činnosti reflektovala rozvoj jednotlivých vědních oborů, podněcovala seniory a také reagovala na jejich aktuální zájmy a potřeby.

### **2. Aplikace informačních technologií při vzdělávacích aktivitách a modernizace výukových metod**

**Cíl byl splněn.** Informační technologie jsou využívány při organizaci i při výuce v kurzech Univerzity třetího věku. S posluchači univerzity třetího věku je kromě osobních návštěv a poskytování telefonických konzultací vedena také elektronická komunikace prostřednictvím e-mailu. V roce 2010 bylo evidováno ze všech účastníků U3V téměř 60 % emailových adres, tedy cca kolem 800. Emailové adresy poskytují posluchači při přihlašování do kurzů. Jelikož účastníci U3V jsou stále počítačově zdatnější, byl založen profil Univerzity třetího věku MU na v současnosti velmi rozšířené sociální síti Facebook. Informace o nabídce kurzů mohou posluchači získávat také prostřednictvím webových stránek. V roce 2010 byly vytvořeny nové internetové stránky, které spravují samostatně pracovníci U3V prostřednictvím redakčního systému TYPO3. Průměrná roční návštěvnost stránek [www.u3v.muni.cz](http://www.u3v.muni.cz) je cca 15000 přístupů.

Při přednáškách a v tematických kurzech jsou lektory velmi často využívány zejména osobní počítače, notebooky, webkamery, videokamery, dataprojektory, radiomagnetofony a videorekordéry, v neposlední řadě interaktivní tabule nebo audio a video nahrávky, ale také potřebný software. Účastníci kurzů zaměřených na moderní technologie pak aktivně využívají zejména digitální fotoaparáty, kamery a počítače při výuce, anebo i při samostatné práci v rámci autodidakce. Posluchači U3V mají přístup do Informačního systému MU, kde mají uloženy studijní materiály, mohou hodnotit jednotlivé kurzy atd.

### **3. Podpora rozvoje mezigeneračního dialogu a spolupráce**

**Cíl byl splněn** V roce 2010 se posluchači U3V mohli účastnit vybraných přednášek společně se studenty prezenčního studia, dále pro seniory a jejich děti nebo vnuky byly realizovány přednášky významných osobností – např. dr. Thomas Krzencka na téma Martin Luther anebo přednáška známého cestovatele Jiřího Kolbaby.

### **4. Realizace sociologického průzkumu zaměřeného na přístup seniorů ke vzdělávání**

**Cíl splněn.** Ve spolupráci s renomovanou společností AUGUR Consulting s.r.o. proběhl v podzimních měsících sociologický výzkum s názvem Identifikace přístupu seniorů ke vzdělávání. Výzkum byl realizován mezi seniory žijícími v dosahu IDS JMK a proběhl na vzorku 500 respondentů. Výzkum byl zaměřen na obecný přístup seniorů ke vzdělávání, důvody nezájmu o další vzdělávání, zkušenosti s dalším vzděláváním u seniorů. Mezi další témata výzkumu patřily například bariéry pro další vzdělávání nebo motivy dalšího vzdělávání. V hledáčku výzkumníků byly i otázky optimálního rozsahu a načasování vzdělávání, připravenosti seniorů podílet se finančně na vzdělávacích aktivitách a v neposlední řadě i optimální zdroje přenosu informací o možnostech dalšího vzdělávání z pohledu seniorů. Celá závěrečná zpráva obsahující podrobné výsledky z provedeného výzkumu je k dispozici na Studijním odboru RMU.

### **5. Příprava a organizace semináře zaměřeného na právní, psychologické, sociologické a didaktické aspekty seniorského vzdělávání**

**Cíl byl splněn.** V akademickém roce 2009/2010 oslavila U3V na MU své dvacáté výročí od založení. 7.dubna se u této vzácné příležitosti konala odborná konference, která měla nejen připomenout dvacetileté výročí Univerzity třetího věku na Masarykově univerzitě, ale také poskytnout prostor odborné i širší veřejnosti pro seznámení se s touto aktivitou a zviditelnit výsledky práce účastníků univerzity třetího věku. Konference se konala v prostorách Kanceláře veřejného ochránce práv na Údolní ulici v Brně. V úvodu konference vystoupil jak zástupce vedení Masarykovy univerzity prorektor doc.Jan Svatoň, tak i předseda Asociace univerzit třetího věku České republiky prof.Petr Vavřín. Přítomen byl i zástupce Krajského úřadu Jihomoravského kraje Mgr.Petrík. Mezi významnými aktivními účastníky konference byli např. prof. Smékal, prof. Dokulil, prof. Šípr a jiní. U příležitosti oslav byla vydána publikace a sborník příspěvků z konference.

### **6. Spolupráce se zahraničními partnery, prezentace v zahraničí**

**Cíl byl splněn.** V roce 2009 byla zahájena spolupráce Univerzity třetího věku Masarykovy univerzity s Univerzitou třetího věku – Seniorenkolleg Lipské univerzity. Od 11. do 17. října 2010 se konal v rámci této spolupráce první výměnný pobyt v Lipsku, které je také partnerským městem Brna. Pro posluchače brněnské U3V byl Lipskou stranou připraven bohatý vzdělávací a kulturní program. Posluchači Univerzity třetího věku Masarykovy univerzity se v tomto týdnu mohli účastnit mimo jiné přednášky o historii Lipska, jazykovědné přednášky, prohlídky nového Univerzitního kampusu, zahájení akademického roku Lipské univerzity třetího věku, prohlídky města, přednášky v Muzeu hudebních nástrojů, koncertu a mnoha dalších aktivit. Účastníci Univerzity třetího věku Masarykovy univerzity s sebou do Lipska také přivezli výstavu kreseb a fotografií vzniklých v tematickém kurzu nazvaném Výtvarný plenér.

	<p><b>7. Připravit a vytvořit programy využívající aktivní přístupy:</b></p> <p>Práce s počítačem pro pokročilé II  Základy tvůrčí a digitální fotografie  Práce s počítačem pro začátečníky  Česká literatura na křižovatce vývoje  Ekonomie pro neekonomy  Hospodářsko-politický význam Evropské unie  Zdravé cvičení pro seniory - teorie a praxe  Aktuální právní otázky III  Informační systému MU a elektronické zdroje informací  Grafický design  Fotografie  Klíčové aspekty zdraví v postproduktivním věku  Globalizace jako novodobý fenomén  Umělecká grafika v praxi  Kurzy cizích jazyků  Archeologický výzkum  Pohybové aktivity  Rizika a prevence poškození zdraví</p> <p>Všechny kurzy byly realizovány do konce roku 2010. <b>Cíl byl splněn.</b></p> <p><b>8. Vydání studijních textů</b></p> <p><b>Cíl byl splněn.</b> Ke každému tematickému kurzu dostávají účastníci texty v papírové podobě, které jsou také elektronicky archivovány. Ke kurzu Fotografie byla také vydána skripta s ISBN.</p> <p><b>9. Evaluace kurzů</b></p> <p><b>Cíl byl splněn.</b> U všech kurzů byla provedena evaluace. Potřebné údaje byly získány prostřednictvím dotazníků v tištěné podobě a rozhovorů. Respondenti v dotaznících anonymně vyjadřovali v odpovědích svou míru souhlasu výběrem ze seznamu odpovědí nebo měli možnost upřesnit své odpovědi pomocí slovních připomínek. Výsledky evaluace budou brány v úvahu při plánování dalších kurzů U3V.</p>
<p><b>Plnění kontrolovatelných výstupů</b></p>	<p>Uveďte stanovené kontrolovatelné výstupy projektu a do jaké míry byly splněny, případně důvod, proč splněny nebyly.</p>

#### 1. Realizace kurzů

Všechny plánované kurzy byly připraveny a realizovány. Kapacita jednotlivých kurzů byla naplněna. Dokladem o realizaci kurzů jsou prezenční listiny a fotodokumentace. Výstupem z některých kurzů, zaměřených výtvarně jsou grafické či fotografické práce, které byly vystavovány.

#### 2. Studijní texty

Ke každému tematickému kurzu dostávají účastníci texty či sylaby v papírové podobě, které jsou také elektronicky archivovány. Ke kurzu Fotografie byla vydána skripta s názvem Fotografie I.

#### 3. Realizace mezigeneračních přednášek

Posluchači U3V se mohli zúčastnit v průběhu roku se svými dětmi nebo vnuky přednášek významných osobností (dr.Krzenek) Brna. Účast posluchačů U3V na přednáškách společně se studenty prezenčního studia MU - posluchači U3V se mohli pravidelně zúčastnit vybraných přednášek Fakulty informatiky (prof.Miloš Dokulil) společně se studenty prezenčního studia.

#### 4. Provedený a vyhodnocený sociologický výzkum

Ve spolupráci s renomovanou společností AUGUR Consulting s.r.o. proběhl v podzimních měsících sociologický výzkum s názvem Identifikace přístupu seniorů ke vzdělávání. Výzkum byl realizován mezi seniory žijícími v dosahu IDS JMK a proběhl na vzorku 500 respondentů. Celá závěrečná zpráva obsahující podrobné výsledky z provedeného výzkumu je k dispozici na Studijním odboru RMU. Stručné výsledky: více než 3/5 respondentů považují vzdělávání za důležité, výrazně pozitivnější vztah mají 1) ženy, 2) lidé s vyšším vzděláním, 3) osoby do 64 let, více než 1/5 se v průběhu důchodu již vzdělávala, 1/4 uvedla, že uvažuje o dalším vzdělávání v důchodovém věku. Touha vzdělávat se je úměrná stupni počítačové gramotnosti. Hlavní bariérou ve vzdělávání je – vzdálenost a finanční možnosti. Největší zájem je o počítačové a jazykové kurzy. Informace o nabídce kurzů čerpají nejčastěji z internetu. Velký význam při výběru vzdělávání má image instituce a reference známých. Za hodinu výuky jsou ochotni platit max. 50 Kč, max. 500 Kč za měsíční kurz a 1000 Kč za semestr. Ve svém volném času jsou respondenti ochotni se věnovat max. 6 hodin týdně.

#### 6. Provedena a vyhodnocená evaluace kurzů

Jednotlivé kurzy jsou průběžně hodnoceny jejich účastníky i lektory. Evaluace probíhala prostřednictvím tištěných dotazníků a rozhovorů. Vybraná zjištění: průměrný věk účastníka U3V je 63 let, 92 % tvoří ženy. 70 % účastníků má SŠ vzdělání, 30 % vysokoškolské. 57 % účastníků považuje kvalitu sylabů k přednáškám za velmi vysokou. 90% považuje prostřední pro výuku za vyhovující. Největší úspěch je zaznamenáván u přednášek z oblasti historie, medicíny, práva, tělesné aktivity. Vybrané neúspěšnější přednášky: Věkem podmíněná makulární degenerace oka (prof. Kubešová), Lékařství a Právo (prof.Vomela), Historie a rozvoj MU (doc.Janiček), Život na středověkém hradě z antropologicko-archeologické perspektivy (prof.Unger). Používané dotazníky jsou anonymní a jejich výsledky jsou důležitým východiskem při plánování dalších vzdělávacích aktivit U3V.

#### 7. Příprava a organizace semináře zaměřeného na právní, psychologické, sociologické a didaktické aspekty seniorského vzdělávání

Ve dnech 6.- 7. dubna 2010 byla u příležitosti 20. výročí založení U3V při MU zorganizována a realizována odborná konference nazvaná Historie, současnost a perspektivy dalšího rozvoje. Konference se konala v sídle Veřejného ochránce práv v Brně. Účastnili se jí odborníci z celé ČR, zejména z veřejných vysokých škol pořádajících U3V. Konference se účastnilo cca 50 osob. Mezi významnými aktivními účastníky konference byli např. prof. Smékal, prof. Dokulil, prof. Šipr a jiní. U této příležitosti byla vydána publikace shrnující působení U3V na MU sborník příspěvků z konference. Sborník obsahuje 15 příspěvků a čítá na 170 stran. Semináře/konference se účastnil jak prorektor MU doc. Jan Svatoň, tak předseda Asociace univerzit třetího věku prof. Petr Vavřín.

<b>Změny v řešení</b>	Pokud došlo v průběhu řešení ke změnám, uveďte je, vysvětlete příčinu, v případě, že jste žádali o jejich povolení MŠMT, uveďte č.j. vyřízení této žádosti.		
	č.	<b>Jednotlivé změny</b> (přidejte řádky podle potřeby)	<b>Zdůvodnění</b> (případně č. j. vyřízení žádosti na MŠMT)
	1		
	2		
	3		
	4		
	5		
<b>Přehled o pokračujícím projektu</b>	Pokud se jedná o pokračující projekt, uveďte, od kdy se realizuje a kolik finančních prostředků již bylo vyčerpáno. V případě, že je plánováno pokračování projektu v dalších letech, uveďte výhled do budoucna.		
	<b>Rok realizace</b>	<b>Čerpání fin. prostředků</b> (souhrnný údaj)	<b>Poznámka</b> (případně výhled do budoucna)

**Poznámka:** V případě, že potřebujete sdělit další doplňující informace, uveďte je v příloze.

<b>Specifikace čerpání finanční dotace na řešení projektu</b> (vyplnit za celý projekt)			
		<b>Přidělená dotace na řešení projektu - ukazatel I</b> (v tis. Kč)	<b>Čerpání dotace</b> (v tis. Kč)
<b>1.</b>	<b>Kapitálové finanční prostředky celkem</b>		
1.1	Dlouhodobý nehmotný majetek (SW, licence)		
1.2	Samostatné věci movité (stroje, zařízení)		
1.3	Stavební úpravy		
<b>2.</b>	<b>Běžné finanční prostředky celkem</b>		
	<b>Mzdové náklady:</b>		
2.1	Mzdy (včetně pohyblivých složek)	300	590
2.2	Odměny dle dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr	625	35
2.3	Odvody pojistného na veřejné zdravotní pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a příspěvek do sociálního fondu	180	212

<b>Ostatní:</b>			
2.4	Materiální náklady (včetně drobného majetku)	201	36
2.5	Služby a náklady nevýrobní	410	769
2.6	Cestovní náhrady	98	98
2.7	Stipendia	42	116
<b>3.</b>	<b>Celkem běžné a kapitálové finanční prostředky</b>	<b>1856</b>	<b>1856</b>

<b>Bližší zdůvodnění čerpání v jednotlivých položkách (přidejte řádky podle potřeby)</b>		
<b>Číslo položky (viz předchozí tab.)</b>	<b>Název výdaje</b>	<b>Částka (v tis. Kč)</b>
2.1	Mzdy řešitelů a spolupracujících osob (lektori jednotlivých kurzů, osoby spolupracující při administrativním a technickém zajištění projektu) – do projektu jsou kromě řešitele a několika kmenových spoluředitelů (6 osob) zahrnuti lektori vzdělávacích aktivit ( 47 osob) a administrativní spolupracovníci (5 osob). Interní pracovníci byli ve většině případů zaplacení formou odměny, nebyla s nimi uzavírána DPP.	590
2.2	Odměny dle dohod o pracích mimo hl. prac. poměr pro externí spolupracovníky. (pomoc při administrativním a technickém zabezpečení kurzů)	35
2.3	Odvody pojistného a přídělý do sociálního fondu dle standardní metodiky	212
2.4	Materiální náklady – inovace vybavení administrativního centra U3V (), pomůcky pro kurzy - odborná literatura, kancelářské potřeby, tonery	36
2.5	Služby a náklady nevýrobní povahy: Příprava a tisk studijních materiálů, publikací, náklady na telefon, sociologický průzkum, pronájmy nebytových prostor pro realizaci kurzů, semináře,	769
2.6	Cestovní náhrady řešitelskému týmu – účast na odborných seminářích a konferencích, zajišťování řešitelských prací mimo Brno	98
2.7	Stipendia pro studenty zapojené do řešitelských prací (24 zapojených osob)	116